

GJELDER FOR STUDIEÅRET 2011/2012

BØK 2302 Operativ økonomistyring - KONTINUASJONSEKSAMEN

Studium

KontinuasjONSEksamener

Kursansvarlig

Tor Tangenes

Institutt

Institutt for regnskap - revisjon og jus

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

6

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Dette kurset bygger på BØK 2601 og 2602 - Bedriftsøkonomi I og II eller tilsvarende kurs og etterfølges av BØK 2215 (siv.øk) / BØK 2431 Strategisk økonomistyring. **Økonomistyring skal gi beslutningsstøtte til virksomhetsinterne brukere i forbindelse med utvikling og gjennomføring av virksomhetens strategier og operasjonelle planer samt bidra med mekanismer for planlegning, implementering, læring og atferdsstyring.** Økonomi- og virksomhetsstyring er forankret i fag som foretaksstrategi, finans og organisasjonsteori. Den **Operative økonomistyringen** omhandler primært virksomhetens løpende økonomistyring, men kurset gir et oppspill til strategiske problemstillinger ved en innføring i balansert målstyring.

Mål

Læringsmålene for kurset er:

- Være kjent med viktige innovasjoner innen økonomistyringsfaget og fagområdets forhold til strategi og ledelse.
- Være kjent med sentrale egenskaper ved kostnadsbegrepet og hvordan kostnadsanalyse må tilpasses virksomhetens ulike beslutningsproblemer
- Kunne fordele kostnader fra artsnivå til aktiviteter (avdelinger) og mellom aktiviteter (avdelinger).
- Være kjent med de grunnleggende forutsetningene for og svakhetene ved tradisjonell kalkulasjon og kunne utarbeide selvkost- og bidragskalkyler.
- Forstå prinsippene og forutsetningene for ABC og kunne utarbeide ABC-kalkyler på produktnivå.
- Kunne velge en egnet ABC-modell i forhold til beslutningsproblemets karakter.
- Kunne identifisere beslutningsrelevante inntekter og kostnader og dermed løse spesielle beslutningsproblemer.
- Forstå internpriseringsproblematikken, herunder hvordan internpris kan påvirke beslutningsatferd, og kunne beregne riktige internpriser.
- Forstå budsjettets formål, struktur og prosess.
- Kunne utarbeide delbudsjetter og hovedbudsjetter og gjøre ulike analyser / vurderinger av virksomhetens planlagte aktivitet.
- Forstå standardkostkonseptet, kunne aktivitetsjustere virksomhetens budsjett, foreta avviksanalyse og kunne foreslå mulige korrektive tiltak.
- Forstå hensikten med en desentralisert organisasjonsstruktur og kunne benytte egnede prestasjonsmål for å gjøre og vurdere kortsiktige prestasjonsmålinger.
- Være kjent med de viktigste ankepunktene mot tradisjonell finansiell styring.
- Kunne redegjøre for grunnelementene i balansert målstyringskonseptet, så som strategikart, kritiske suksessfaktorer, strategiske temaer, målekortperspektiver og måleparametere, og forstå hvordan disse elementene forholder seg til hverandre
- Kjenne begrunnelsen for bruken av balansert målstyring, herunder hvordan det argumenteres for at balansert målstyring kan gi kraft til arbeidet med strategiimplementering .

Forkunnskaper

BØK 2601 Bedriftsøkonomi I og BØK 2602 Bedriftsøkonomi II.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Sending, Aage, Tor Tangenes og Svein H. Gjønnnes. 2007. Driftsregnskap og budsjettering : økonomi- og virksomhetsstyring. 2. utg. Bergen : Fagbokforlaget. Kap. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 15 og 17,5

Sending, Aage, Tor Tangenes og Svein H. Gjønnnes. 2008. Arbeidshefte til Driftsregnskap og budsjettering: økonomi- og virksomhetsstyring. 5. utg. Bergen : Fagbokforlaget

Anbefalt litteratur

Emneoversikt

1. Innledning og innovasjoner innen økonomistyring
2. Beslutningsstøtte
 - a) Kostnadsforståelse
 - b) Kostandsfordeling til / mellom avdelinger og aktiviteter
 - c) Aktivitetsbasert kalkulasjon (ABC)
 - d) Noen spesielle beslutningsproblemer
 - e) Internprising
3. Oppfølging, kontroll og virksomhetsstyring
 - a) Tradisjonell bedriftsbudsjettering
 - b) Standarder, standardkost og avviksanalyser
 - c) Lønnsomhetsanalyse og prestasjonsmåling med finansielle måltall
 - d) Introduksjon av balansert målstyring.

Dataverktøy

Excel vil bli brukt til oppgaveløsning i kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med 42 timers undervisning.

BI Nettstudier

Nettlærer vil benytte It's learning for å publisere fagstoff, oppgaver og digitale læringsressurser, og studentene gis mulighet til å kommunisere med nettlærer og medstudenter. Det gjennomføres intensivundervisning på samlinger i starten av semesteret og før eksamen. Nettstudentene tilbys også en studieguide. Studieguiden skal være supplement til pensumlitteraturen ved å bidra med leseplaner, relevante arbeidsoppgaver, referanser og kommentarer til kursets pensum.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers individuell, skriftlig eksamen, som baseres på pensumlitteratur.

Eksamenskode(r)

BØK 23021 - Skriftlig eksamen, teller 100% for å oppnå karakter i kurset BØK 2302 Operativ økonomistyring, 6 studiepoeng

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt + eksamenskalkulator TEXAS INSTRUMENTS BA II Plus™. Under punktet eksamensinformasjon i studiehåndboken på web finnes definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator.
<http://www.bi.no/studiehandbok/hjelpemidler>

Kontinuasjon

Dette kurset ble undervist for siste gang våren 2011. Kontinuasjonseksamen tilbys hvert semester fom. høsten 2010 tom. våren 2013.

Tilleggsinformasjon